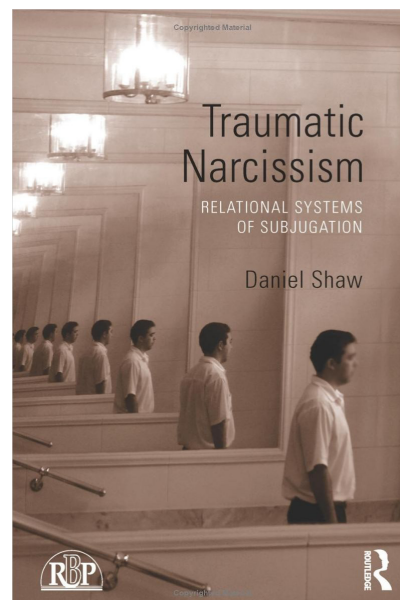

Bokanmälan
Bokanmeldelse

Daniel Shaw
New York

Traumatic Narcissism – Relational Systems of Subjugation

I denne boken presenterer Daniel Shaw en måte å forstå den traumatiske effekten av narcissisme – gjennom vår utvikling, og gjennom det vi møter i våre relasjoner.

Shaw bringer tidlig inn et perspektiv fra Fairbairn:

“The greatest need of a child is to obtain conclusive assurance and that he is genuinely loved as a person by his parents and that his parents genuinely accept his love. It is only in so far as such assurance is forthcoming in a form sufficiently convincing to enable him to depend safely upon his real objects that he is able gradually to renounce infantile dependence without misgiving... Frustration of his desire to be loved as a person and to have his love accepted is the greatest trauma that a child can experience”.

Barn vil strekke seg langt for å beholde et bilde

av foreldrene som gode. De vil også forsøke å fremstå slik de oppfatter at foreldrene vil de skal være. Barn som blir utsatt for traumatisk narcissisme vil ofte føle at deres egne opplevelser ikke er valide hvis de ikke er godkjent og gratifisert av foreldrene. Disse barna vil som voksne mangle en indre stemme som er deres egen. Med en slik oppvekst ødelegges lett evnen til subjektive, egne opplevelser. I stedet kommer angst og en underliggende bitterhet og hat over å måtte tilfredsstille de andre og møte deres forventninger.

Boken er fascinerende og tar oss med på en personlig psykologisk reise til området for traumatisk narcissisme, som Shaw har utforsket grundig. Han går inn i de smertefulle følelser som leder til un-

derkastelse. Han beskriver på en erfaringsbasert måte hvordan vi kan bruke vår personlige åpenhet og ærlighet for å overkomme skam og andre vanskelige følelser forbundet med manglende evne til å holde fast ved sin subjektivitet. Viktig er det også å kunne se klart hvilke fallgruver vi møter i vår terapeutiske praksis, samtidig som vi anerkjenner pasientens ståsted og perspektiv.

Shaw fokuserer på dynamikken i våre interpersonlige relasjoner. Han beskriver traumatisk narsissisme som et system av undertrykkelse, der de voksne setter makt bak kravet om å dominere barnets subjektivitet. Dette fungerer som hersketeknikk, hevder Shaw. Det er en form for objektivering av en person gjennom hans/hennes relasjoner til sine nærmeste. Shaw illustrerer hvordan slik undertrykkelse fungerer i ulike relasjoner, og belyser også teoretisk hvordan traumatisk narsissisme fungerer. Det er et fenomen som kan gå over flere generasjoner, og overføres som både utviklingsmessig og relasjonelt traume.

Shaw bringer inn mye klinisk erfaring fra arbeid med voksne barn av traumatiserende narsissistiske foreldre. Han presenterer også hvordan narsissisme har hatt innflytelse innen den psykoanalytiske tradisjon. Teorier om narsissisme og tilknytning, intersubjektivitet og komplementaritet bindes sammen. Shaw bringer inn mye klinisk skjønn og gode eksempler fra den relasjonelle tradisjon innen psykoanalysen. Han viser hvordan narsissisme best kan forstås som et resultat av det spesifikke traumat undertrykkelse er, hvor personen tvinges til å bli et objekt for en viktig annen person som krever hegemoni og undertrykker subjektivitet hos "objektet". Boken presenterer mange eksempler på kliniske muligheter i en terapeutisk kontekst, slik at det kan være anvendelig for terapeuter innen flere tradisjoner, selv om fokus primært er på den psykoanalytiske.

Boken har åtte kapitler, som belyser traumatisk narsissisme i ulike typer relasjoner. Han holder tydelig frem hvordan det voksne barnet av en traumatiserende narsissist strever i sitt liv og sine relasjoner. Det er viktig å bli bevisst og forstå hvordan en slik utvikling har foregått over lang tid, og hvor vanskelig det er å forandre et så etablert mønster. Men han beholder et behandlingsoptimistisk perspektiv og har tro på at terapi vil hjelpe. Et positivt resultat kommer imidlertid ikke så lett – man må regne med at det er krevende for både

pasient og terapeut. Når pasientene opplever å bli utsatt for re-aktivering (enactment), må terapeuten hjelpe dem å oppdage en ny vei – bort fra de dårlige indre objektene. Terapeuten må samtidig være forberedt på å et møte med sine egne dårlige objekter i det analytiske rom. Ved riktig manøvrering kan terapeuten bidra til en viktig reparativ erfaring for det voksne barnet av en traumatiserende narsissist. I et eget kapittel tar han også for seg relasjoner mellom kultledere og deres tilhengere. Her bruker han sin personlige erfaring gjennom flere år fra en kult med en guru. Det understrekes i hvilken grad boken er basert på personlig erfaring på ulike områder.

Daniel Shaw er psykoanalytisk orientert psykoterapeut i privatpraksis i New York City og i Nyack, New York. Han er læreanalytiker, lærer, og supervisor for psykoanalytiske kandidater ved National Institute for the Psychotherapies i New York.

Referanse

Daniel Shaw

*Traumatic Narcissism
- Relational Systems of Subjugation*

New York; London: Routledge (2014).
Relational Perspective Book Series

ISBN: 978-0-415-51024-0 (hbk)

ISBN: 978-0-415-51025-7 (pbk)

Anne Grete Hersoug

a.g.hersoug@medisin.uio.no